

Universitätsbibliothek Paderborn

Cvrsvs Theologici ...

Ea Brevitate Conscriptus, Qvam Tot Tantarvmqve Rervm Amplitudo Et
Varietas Patitvr ...

Quas Prima Pars Et Prima Secundæ Divi Thomæ Complectvntvr -
Qvæstiones Insvper Ad Mores & praxim spectantes, quæ peculiarem cum
Scholasticis habent connexionem, declarantur

Carleton, Thomas Compton

Leodii, 1659

Sect. III. Objectiones contendentes Personas divinas non constitui
Relationibus, sed solis originibus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13718

guitur à Spiritu Sancto. Sicut ergo per utramque hanc rationem adæquatè distinguitur, etiam adæquatè per utramque constituitur: & ambæ, ut ad distinctionem, ita ad completam illius constitutionem sunt necessaria.

IV. *Afferunt aliqui Personam constitui proprietatibus absolutis.*

V. *Persona divina constituitur Relationibus.*

VI. *Probatur Personam constitui Relationibus.*

S. Augustinus.

VII. *Idem ex parte obiecti est constitui Relationibus & originibus.*

Nec solis originibus, nec Relationibus solis constituitur Persona.

Ad quæstionem itaque in sectionis titulo propositam, affirmant aliqui divinas Personas constitui proprietatibus absolutis: ita Scotus in 1. dist. 27. q. 1. pro eadem citans Joannem de Ripa. Eandem sententiam amplectitur P. Salmeron tom. 2. tract. 12. ad 4. & alii nonnulli.

Contraria tamen sententia, Personas scilicet divinas non absolutas, sed Relationibus, ultimò constitui & distingui, multò est communior: eam tenet S. Thomas 1. p. q. 40. art. 2. & 3. Halensis 1. p. q. 65. num. 3. & 4. Gabriel, Capreolus, Suarez lib. 7. de Trin. cap. 6. Ferrara 4. contra Gentes, cap. 26. Granada 1. p. tract. 12. disp. 3. sect. 3. Tannerushic, Disp. 4. q. 3. dub. 6. num. 15. Arriaga 1. p. disp. 51. sect. 3. & alii.

Probatur inprimis ex Concilio Tolet. II. ubi sic habetur: *In Relatione, Personarum numerus cernitur, & hoc solo numerum insinuat, quod ad invicem sunt.* Idem habetur in Concilio Florentino, & Wormatiensi, passimque affirmant Sancti Patres: sic S. Augustinus lib. 5. de Trin. cap. 5. docet, *In Deo non esse nisi substantiam, id est Essentiam, & Relationem; & quicquid ad se, & non ad aliud dicitur, ad Essentiam pertinere.* Idem affirmat S. Cyrillus Alexandrinus, S. Damascenus, S. Anselmus, & alii. Tandem hoc idem ostenditur ex Principio illo à Theologis communiter in hac materia recepto: *In divinis omnia sunt unum, ubi non obviat Relationis oppositio.*

Hanc itaque sententiam omnino tenendam existimo: ad ejus tamen explicationem noto idem planè ex parte rei conceptæ esse *Processiones, Originibus, Personalitates, & Relationes*, nec ullam inter generationem activam & Relationem Paternitatis, aut inter generationem passivam & Relationem Filiationis dari virtuales distinctionem. Cum ergo hæc constitutio, ut sectione præcedente n. 7. dixi, sit virtualis, idem planè est ex parte rei conceptæ Personas constitui originibus, seu actibus notionalibus, ut vult S. Bonaventura in 1. dist. 26. art. unico, q. 3. five Relationibus, idem quippe omnino sunt, ut dixi, non realiter tantum, sed etiam virtualiter: unde ex parte obiecti, non solum esse, sed ne concipi quidem sine sese invicem Originibus & Relationibus possunt: ita Molina 1. p. q. 4. art. 2. disp. 2. & Valentia hic, Disp. 2. q. 14. punct. 2. dicentes, *Divinas Personas, nec solâ origine, nec Relatione solâ, sed utraq; constitui & distingui: eandem sententiam tenet P. Arriaga hic, disp. 51. sect. 3. & alii.* Hæc omnia magis constabunt ex sectione sequente.

SECTIO TERTIA.

Objectiones contendentes Personas divinas non constitui Relationibus, sed solis originibus.

I. *Aliud est de Relationibus creatis, aliud de Divinis.*

OBIECTUR primò in creatis relationes rem cuius sunt relationes non constituunt, sed ei jam constituta adveniunt: idem ergo ratione nostrâ dicendum est in divinis. Negatur tamen consequentia: relationes enim creatæ sunt accidentia, qua de causâ nihil vel constituere vel com-

R. P. Comptoni Theol. Scholast. Tom. I.

plere possunt in esse substantiali, quod tamen Relationes divinæ, utpote substantiales, præstare possunt.

Obieitur secundo: relatio supponit fundamentum, ergo hæc Relationes supponere debent Personas, non eas constituere, nec distinguere. Respondetur, antecedens, ne quidem in creatis esse verum, nisi de relationibus prædicamentali- bus; transcendentales enim non supponunt, sed sunt ipsum fundamentum: cum ergo, ut supra, Disp. 52. sect. 1. diximus, Relationes in divinis sint transcendentales, non supponunt Personas tanquam fundamentum, sed eas constituunt.

Obieitur tertio: Relatio terminatur ad absolutum, non ad relativum. Item ad Relationem non datur actio. Respondetur hæc vera tantum esse in relationibus prædicamentali- bus, transcendentales enim sese invicem respiciunt, ut materia formam respicit, & forma materiam, sicque terminatur ad respectivum, & ad eas datur per se actio.

Obieitur quarto: ad actionem præsupponi debet suppositum in suo esse constitutum, prius enim est esse, quam operari. Respondetur, in creatis quidem ita esse, quia res create non sunt necessario actuales operationes: in divinis autem, ubi tota distinctio provenit à Relationibus, que ut supra Disp. 50. sect. 6. num. 1. dixi, sunt actiones, & sect. præcedente ostendi eas nec ratione ex parte rei conceptæ distingui ab originibus, non potest esse prius esse quam operari, cum per ipsam operationem constituantur. Unde nulla inter Personas divinas est prioritas, nisi tantum originis.

Obieitur quinto: Relatio non refert seipsam, sed aliquid aliud, ergo proprietatem aliquam absolutam. Respondetur Relationem divinam non referre seipsam solam, non tamen refert quidquam absolutum distinctum ab essentiâ, sed refert totam Personam, à qua nimirum distinguitur virtualiter inadæquatè.

Obieitur sexto: Pater æternus, prius ratione quam generat, est Persona completa, ergo nec per generationem formaliter, nec etiam per relationem constituitur, utpote quæ in posteriori signo intelliguntur accedere. Respondetur negando antecedens, Pater enim, ne quidem ratione prius existit, quam generet, sicque & quam referatur ad Filium, cum, ut sectione præcedente dixi, idem formaliter sit generare & referri.

Quare probabilius etiam mihi videtur, ne quidem dum per species rerum creaturarum concipiuntur Personæ, posse dici eas constitui per origines, aut personalitates, sed per relationes. Ratio est, Relationes siquidem divinæ, ut sæpe dixi, non sunt sicut Relationes prædicamentales, quæ nimirum rei jam constitutæ advenire intelliguntur, sed sunt relationes transcendentales, & ut tales concipi debent; unde nihil in iis prius hac formalitate relationis cum veritate apprehendi potest, per quod Personæ distinguantur.

Confirmatur: si enim divinas Personas per aliquid, in quo formaliter non involvitur relatio; concipiamus distingui, erunt ratione nostrâ in Deo tria absoluta, realiter distincta; quod falsum est, & consequenter in divinis concipi non debet: quamvis enim concipere inadæquatè in Deo possimus id quod in eo est, non tamen fas est in illo fingere, quod revera in ipso non est, alioqui si via semel aperiatu- r fictionibus, nihil certi in divinis habebimus, sed suo quisque arbitratu Deum finget, eique quidvis appinget pro libito.

Aa 2

DISPV-

II. *Relationes divina non supponunt fundamentum, sed constituunt.*

III. *Relationes divina terminantur ad relativum.*

IV. *In Personis divinis non est prius esse, quam operari.*

V. *Relatio divina refert totam Personam.*

VI. *Pater non est Persona completa prius ratione, quam generet.*

VII. *Etiã per species creatas concipi debent Personæ constitui per relationes.*

VIII. *Alioqui erunt in divinis tria absoluta, realiter distincta.*